

Tomasso, un famós i prepotent cardiòleg, és un home de fermes creences atees i liberals. Està casat i té dos fills, i té totes les esperances posades en el seu fill Andrea, ja que està estudiant medicina com ell. Per això quan Andrea confessa a tota la família que vol entrar al seminari perquè desitja ser capellà, Tomasso tractarà de desemascarar el capellà que ha influït en la vocació del seu fill, però amb aquest anunci qui precisament es transformarà serà el mateix Tomasso, i amb ell tota la família.

Director: Edoardo Galleone. **Any:** 2015. **Gènere:** Comèdia, Religió. **Estrena a Espanya:** 10 de juny de 2016. **Valors per treballar:** La possibilitat del diàleg i la tolerància entre la fe i l'escepticisme, l'espiritualitat i el materialisme, el sentit de la vida, la vocació al sacerdot, els prejudicis, la imatge de l'Església Catòlica, la conversió, la importància dels petits gestos per cuidar l'amor, la humilitat. "És la història d'un home que creu que és Déu i descobreix la seva humanitat en aquest recorregut. La pel·lícula parla sobre la possibilitat de tot ésser humà d'anar més enllà dels seus límits, descobrir una interioritat al marge de l'elecció religiosa" (Edoardo Galleone).

Si Dios quiere

Edoardo Maria Falcone, 2015

Si Déu vol... El títol de la pel·lícula fa referència a una frase feta que fem servir sovint, sobretot els creients. En la nostra cultura hi ha nombroses frases fetes i expressions relacionades amb Déu. **Quines utilitzes sovint?** Descobreix en aquesta pàgina diverses frases fetes i escriu les tres que més sents en el teu ambient. Comparteix-les amb els teus companys:

http://historiaybiografias.com/dichos_dios/

En aquesta pel·lícula els protagonistes són un metge ateu i un sacerdot. A continuació tens deu frases famoses dites per ateus, agnòstics i creients. Descobreix qui les diu.

- John Henry Newman Iuri Gagarin Luis Buñuel Stephen Hawking Sant Tomàs Max Planck Jules Renard Sigmund Freud Rabindranath Tagore Sant Agustí Ludwig Wittgenstein Karl Marx Gene Roddenberry Vitorio Messori Gene Roddenberry

(1) Sóc ateu gràcies a Déu. (2) Entre Déu i la ciència no trobem mai una contradicció. No s'exclouen, com alguns pensen avui, es complementen i es condicionen mútuament. (3) Creure significa ser capaç de suportar el dubte. (4) No sé si Déu existeix, però seria millor per a la seva reputació que no. (5) Crec per comprendre i comprenc per creure millor. (6) La religió és l'opi del poble. (7) No seria necessari apel·lar a Déu per decidir com va començar l'univers. Això no prova que no hi ha Déu, només que Déu no cal. (8) Creure en Déu vol dir comprendre que la vida té un sentit. (9) Hem de qüestionar la lògica de l'argument de tenir un Déu omniscient i totpoderós que crea humans defectuosos i després els culpa pels seus propis errors. (10) No creuria si no reconegués que és raonable creure. (11) L'atzar no pot ser una creació de Déu, perquè és la negació de Déu. (12) El contrari de la fe no és la raó, sinó la superstició. (13) No veig cap Déu aquí dalt. (14) La fe enganya els homes, però dóna brillantor a la mirada. (15) Els sentiments d'«amor i temor de Déu» no tenen l'origen en

Déu, sinó en els éssers humans. Són sentiments de frustració adreçats per l'home a un ésser imaginari que pretén que sigui el seu pare.

Frases per dialogar

Qui diu aquestes frases?
 Tomasso • Don Pietro • Carla • Andrea • Bianca. **Comenta amb els teus companys quina és la teva frase preferida i per què.**

- _____ : Els miracles no existeixen.
 _____ : Vaig trobar una persona que li ha donat sentit a tot.
 _____ : L'important és estimar.
 _____ : Crec que és terrible viure sense un objectiu.
 _____ : Sembla que el que faig, el que dic, no li interessa a ningú.
 _____ : Tasteu la seva Paraula i us adonareu que ja no us faltarà res.
 _____ : Quan em vas conèixer jo era fantàstica i mira en què m'has convertit.
 _____ : Recorda que la mort arriba quan menys t'ho esperes, com un lladre a la nit.
 _____ : Tenia por que no compreguessis la meua elecció i no obstant això has estat genial.
 _____ : En realitat nosaltres també dormim sempre, i no ens n'adonem.
 _____ : Em feia vergonya haver canviat d'idea.
 _____ : Resa, fes-me cas, mai cal cansar-se de pregar.
 _____ : Mentre tu fingeixes salvar persones amb resos i benediccions, jo les salvo de debò.
 _____ : Tu no has deixat de jutjar-me des que era petita.
 _____ : No hi ha cap mal a canviar d'idees, a mi em passa sovint.
 _____ : Una altra vegada la història de l'amic imaginari?
 _____ : La vida no és teva, no pots fer el que et dóna la gana.

Una família aparentment feliç

Tomasso, un famós cardiòleg, es creu un “déu” en el la seva feina i a casa. Orgullós, prepotent i despectiu amb els que considera “inferiors” a ell, com alguns membres del seu equip o el seu gendre. A la feina no sap treballar en equip, mai descarrega responsabilitats i és a més descortès. Posa'n algun exemple.

Té una família que és aparentment feliç, però que amaga moltes frustracions i rancors.

Qui se sentia frustrada i buida? Per què? Com ofega les penes? Quan decideix canviar?

Qui sentia rancúnia i per què?

L'important és estimar

Tomasso és un metge aparentment modern, liberal i tolerant. Sospita que el seu fill és homosexual i vol que se senti acceptat per la seva família. **Quina és la reacció de la seva dona davant les sospites de Tomasso? I la del seu gendre? Què és el que els demana Tomasso?**

TOMASSO: Andrea, últimament el veig estrany... I per què surt totes les nits amb Furio... precisament?

CARLA: És gai? I ara què fem?

TOMASSO: Farem discriminacions pels gustos sexuals de la gent? Seria una banalitat. L'important és estimar.

“ Si una persona és gai, busca el Senyor i té bona voluntat, qui sóc jo per jutjar-la. El Catecisme de l'Església Catòlica explica i diu que no s'han de marginar aquestes persones i que han de ser integrades en la societat. ”

Papa Francesc en el vol de tornada de Rio de Janeiro a Roma (Juliol de 2013).

Els cristians deuen respecte i amor a tots els homes amb independència de la seva orientació sexual, perquè tots els homes són respectats i estimats per Déu.

YOUCAT, 65

Una elecció d'amor: He decidit fer-me capellà

CARLA: L'important és estimar, ho ha dit el pare.

ANDREA: Tens raó, l'important és estimar. De fet, la meua és una elecció d'amor. Des de fa temps sempre em semblava que em faltava alguna cosa i em preguntava què em falla? Per què estic tan malament? I llavors vaig trobar una persona que li ha donat sentit a tot, i aquesta persona es diu Jesús. He decidit anar al seminari i fer-me capellà.

DEBAT: Què opines sobre la seva decisió? Creus que triar ser capellà és també una elecció d'amor? Per què?

Prejudicis: La institució més obscurantista que ha existit

ANDREA: Pare... Què estàs pensant?

TOMASSO: Penso que si ets feliç el teu pare és feliç per tu.

Tomasso no li diu a Andrea la seva veritable opinió. Per què?

Però quan surt per la porta, Tomasso revela la seva veritable opinió:

TOMASSO: Un fill capellà? És una broma? A part que Déu no existeix, i si existís, cosa que dubto molt, per què desapropiar la vida sent capellà? És una professió anacrònica. Seria com ser escura-xeme-neies, ser esmolador, ser gaiter. Jo no vull un fill gaiter.

CARLA: Calma't, Tomasso!

TOMASSO: Com que em calmi? Estem parlant de l'Església Catòlica, la institució més obscurantista que mai ha existit sobre la faç de la terra.

Quines imatges i prejudicis té sobre l'Església? Per què diu que és una institució obscurantista?

Per què no llegeixes els Evangelis?

BIANCA: Perdona, jo aquestes coses de l'Església no les he seguit gaire. Però podria aprofundir. El pare diu que mai no aprofundeixo en res.

ANDREA: Per què no llegeixes els Evangelis?

BIANCA: L'Evangelí. És un.

ANDREA: En realitat són quatre.

BIANCA: Tu deixa-me'n un, no vull excedir-me.

Per què es cansa Bianca de l'Evangelí de Mateu al cap de poques línies?

SABIES QUE...? Evangelí significa Bona notícia. Recull la vida i els ensenyaments de Jesús que han estat explicades pels quatre evangelistes. Hi va haver altres evangelis, però no van entrar a formar part de la tradició de l'Església.

¿Quin és l'Evangelí més antic?

Els quatre Evangelis de Mateu, Marc, Lluç i Joan són el cor de la Sagrada Escripura i el tresor més preuat de l'Església. S'hi mostra el Fill de Déu tal com és i ens surt a trobar.

YOUCAT, 18

Què bo que és aquest capellà!

Quan Tomasso per fi s'atreveix a xerrar amb el seu fill sobre el que pensa realment sobre la seva vocació, Andrea li confessa al seu pare que se'n va a un reces vocacional organitzat per Don Pietro, deixant de moment la carrera de medicina.

DIALOGUEM: Per què no s'atreveix Tomasso a explicar-li el que pensa? Per què Andrea admira tant el sacerdot?

ANDREA: Ho ha organitzat tot Don Pietro, un amic meu sacerdot. És una persona especial, sí? Sí, perquè ajuda tothom. Sigui el problema que sigui, econò-

mic, familiar, es desviu per ajudar-te. Jo l'estimo molt, gràcies a ell vaig descobrir la meva vocació.

Tomasso té l'oportunitat de conèixer el carisma de Don Pietro quan segueix Andrea amb el seu gendre. I és que és un capellà que atreu molts joves a la seva parròquia totes les nits, a escoltar els ensenyaments de Jesús, però d'una forma propera als joves, que els arriba i els fa traslladar-los a la seva vida real, provocant un canvi, com li ha passat a Andrea. Llegeix la història que explica el pare Pietro i contesta:

Per què creus que els enganxa aquesta manera d'explicar la història de la multiplicació dels pans?

L'última vegada havíem arribat a la multiplicació de pans i peixos. Ubicació: l'esplèndid mar de Galilea. Repartiment: el protagonista el coneixem, sempre és el mateix, Jesús i els deixebles, una massa de persones de tota mena. Mancs, mutilats, cecs, paralítics. En resum, per riure. Que a més tenien gana. Jesús diu: Donem-los menjar, no els deixarem en dejú. I els deixebles amb una mica de dificultat deien: Però què els donem? Només ens queden cinc pans i dos peixos. Si ho haguéssim sabut hauríem fet la compra! I Jesús va dir: Quin problema hi ha, jo me n'encarrego. Al final, què us he d'explicar, no hi ha tanta diferència entre nosaltres i aquests desgraciats. A nosaltres també ens falta alguna cosa, no serà un braç, una cama. Però de vegades gairebé és pitjor no tenir certeses, esperances i somnis. Llavors, si vosaltres també teniu gana com aquells desgraciats, feu-me cas, proveu Jesús, proveu la seva paraula, com ha fet el meu Andrea. I us adonareu que ja no us faltarà res.

Quin diries que és l'ensenyament de la multiplicació dels pans i els peixos per a un jove d'avui?

DIALOGUEM: Quins trets té el pare Pietro que fan que sigui tan estimat per tothom? Per què creus que atreu tants joves a les seves xerrades nocturnes? Creus que és una casualitat que els protagonistes es diguin Pere i Tomàs? Quina relació poden tenir aquests personatges amb aquests dos apòstols?

Nosaltres també dormim i no ens n'adonem

En la segona ocasió que va a la parròquia de Don Pietro, Tomasso escolta un altre passatge i Don Pietro torna a connectar-lo amb la vida d'avui i les persones que l'escolten: Quan Jesús acabava de pregar va anar on eren els seus deixebles i ells... com un tronç! Rieu perquè pensu que nosaltres som millors que ells. Doncs no. Creiem que estem desperts perquè mengem, treballem, omplim la vida de coses

inútils. Però en realitat nosaltres també dormim sempre. I no ens n'adonem.

Com es pot aplicar aquest ensenyament a la família de Tomasso i al mateix Tomasso?

Tomasso, en finalitzar la xerrada, li explica els seus "gravíssims problemes familiars i laborals". **Què és el que pretén en realitat Tomasso? Com reacciona Don Pietro davant els problemes que li explica?**

Què li respon quan Tomasso li diu que cada dia pensa en el suïcidi?

- La vida no és teva, no pots fer el que et dona la gana.
- Això és un pecat molt greu que ofèn Déu.
- Prega molt per no caure en la temptació.
- Vés a dormir, que és molt tard.

Quins consells li dona Don Pietro per suportar la seva situació?

- Vés a Càritas. Allà t'ajudaran.
- És mentida que estiguis passant necessitat, perquè el teu vestit és molt car. No t'ajudaré.
- Vine a un recés espiritual, així aclariràs una mica la teva situació familiar.
- Prega, fes-me cas. Preguar és fonamental. Mai cal cansar-se de pregar.
- Vine cada setmana a la meua parròquia a escoltar les meves xerrades sobre l'Evangeli. Et seran de gran ajuda.

Quins gestos fa per ajudar-lo?

Que potser et creies Déu?

Per què està reparant l'església de la via del Crepaccio si no és la seva parròquia?

Durant el mes de dur treball de reformes a l'església, Tomasso es va transformant en contacte amb Don Pietro, encara que tenen alguns frecs. Un dels més importants és quan li diu que hauria de donar-li les gràcies.

TOMASSO: No entenc per què fas tota aquesta feina inútil. Ja tens una parròquia.

MN. PIETRO: Ja t'ho vaig dir, ho faig per la meua mare, pobreta. No saps quants disgustos li vaig donar. Si em veiés ara de capellà!

TOMASSO: I què tinc a veure jo amb la teua mare?

MN. PIETRO: Ho faig també per tu. Hauries de donar-me les gràcies.

TOMASSO: Escolta, capellà, jo no he de donar gràcies a ningú. Perquè mentre tu fingeixes salvar persones amb resos i benediccions, jo les salvo de debò! I ells són els que em donen a mi les gràcies! Tots els dies, està clar?

MN. PIETRO: Quin caràcter! Però recorda que encara que salves les persones segueixes sent un ésser humà. **Potser et creies Déu**, dons ho sento, t'equivoques. I recorda que la mort arriba quan menys t'ho esperes, "com un lladre de nit", diria sant Pau. Has llegit les cartes de sant Pau? [...] T'ho aconsello, sobretot la Primera als Corintis. Qui ets tu més que el teu germà?

DIALOGUEM: Per què creus que es cabreja tant Tomasso?

Durant el temps que estan treballant junts descobreix a més per què donava diners amb certa freqüència a un home. **Quin era el motiu?**

Jo sóc aquí, eh?

Els problemes a casa amb la seva dona i els retrets de la seva filla fan que estigui trist i pensatiu. Però Don Pietro ja el va coneixent millor i comprèn que alguna cosa li passa, encara que no li ho vol explicar. Respectant el seu silenci, li diu: “**Jo sóc aquí, eh?**”.

El sacerdot canvia la vida de Tomasso i també la de la seva família, sense haver-ho previst. **Dialoguem sobre les escenes** en què es reflecteixen els gestos i les paraules que mostren un Tomasso diferent. Però **quina creus que és la transformació més important de Tomasso?**

Jo mai estic sol i tu tampoc

Quan per fi s'atreveix a parlar amb Don Pietro dels seus problemes acudeix per primera vegada a l'Eucaristia a la parròquia i li confessa que se sent sol.

TOMASSO: Mai no et passa que ets sent sol?

DON PIETRO: No, jo mai estic sol. I tu tampoc, perquè tens...

TOMASSO: Una altra vegada la història de l'amic imaginari?

DON PIETRO: Vine amb mi.

El Creador no ens abandona, mai no ha fet marxa enrere en el seu projecte d'amor, no es penedeix d'haver-nos creat.

LAUDATO SI, 13

Don Pietro el porta a un lloc molt especial. Per què és especial per a ell?

DIALOGUEM: Has estat alguna vegada en un lloc especial que t'hagi donat pau i t'hagi portat a preguntar-te sobre Déu?

Si ens acostem a la natura i a l'ambient sense aquesta obertura a l'estupor i a la meravella, si ja no parlem el llenguatge de la fraternitat i de la bellesa en la nostra relació amb el món, les nostres actituds seran les del dominador, del consumidor o del mer explotador de recursos, incapaç de posar un límit als seus interessos immediats. En canvi, si ens sentim íntimament units a tot el que existeix, la sobrietat i la cura brollaran de manera espontània.

LAUDATO SI, 11

Sant Francesc, fidel a l'Escriptura, ens proposa reconèixer la natura com un esplèndid llibre en el qual Déu ens parla i ens reflecteix una mica de la seva bellesa i de la seva bondat... El món és alguna cosa més que un problema per resoldre, és un misteri de goig que contemplem amb joiosa lloança.

LAUDATO SI, 12

Com ens convida el papa Francesc a apropar-nos a la natura?

Precisament contemplant la Creació Tomasso li fa la gran pregunta: **Creus en Déu? Tomasso segueix sent ateu o més aviat agnòstic, perquè es comença a obrir al misteri i a fer-se preguntes sobre Déu.**

TOMASSO: Entre nosaltres, de veritat creus en Déu?

DON PIETRO: Qui et creus que és Déu?

TOMASSO: No ho sé, tu ets l'expert.

DON PIETRO: Saps aquells matins d'estiu que fa calor, no pots respirar, obres la finestra i t'arriba aquella fresca que t'acaricia la cara?

TOMASSO: El vent.

DON PIETRO: El vent, això és Déu.

TOMASSO: I en l'Església també hi és?

DON PIETRO: Tu creus que Déu s'accontenta estant entre quatre parets? És poc, no? Veus aquella pera? Un dia, inevitablement, caurà. No diràs que és la força de la gravetat?

TOMASSO: No, és Déu.

DON PIETRO: Veus que ho comences a entendre?

“Qui, a través de l'observació i el contacte sensible amb el meravellós ordre de l'univers conduït per la saviesa divina, no és portat a l'admiració del constructor que tot ho executa!”.

Niccolau Copèrnic.

DIALOGUEM: Qui creus tu que és Déu? On és Déu? On el podem trobar?

Don Pietro li diu a Tomasso que Déu no s'accontenta a estar entre quatre parets, i això ja ho sabia el mateix Salomó quan va construir el Temple de Jerusalem. Molts el van trobar al desert i Elies precisament el va trobar en una brisa suau. I Jesús ens diu que a Déu el trobem amb els més pobres, malalts i exclosos.

I tu, on creus que podem trobar Déu?

Pau ja va dir als atenesos: “El Déu que ha fet el món i tot el que s'hi mou, Senyor com és de cel i terra, no habita en temples construïts per mans d'home” (Ac 17,24).

Quan ja s'acaba el mes de treball Don Pietro li diu que “ja és lliure” i que s'encarregarà ell de treure les taques del terra i de col·locar els bancs. L'ànima a parlar amb Andrea i dir-li el que realment pensa.

Quina va ser la primera reacció davant la notícia que no entraria al seminari? Per què no l'hi havia dit abans Andrea?

Es necessita un miracle

Al final de la pel·lícula es produeix un gir inesperat. Don Pietro pateix un accident amb la moto i està molt greu. El més probable és que no sobrevisqui. “Necessita un miracle”, li diu el metge. Tomasso no es queda a l'operació i se'n va perquè ha de fer una cosa important.

Què és el que vol fer? Per què?

Durant el treball amb el terra hi ha un moment en què dirigeix la mirada a la icona de Jesús.

DIALOGUEM: Què creus que està pensant Tomasso en aquests moments? Creus que pot estar resant?

El final de la pel·lícula és un final obert. Cada espectador l'interpreta d'una manera diferent.

Per què creus que riu quan cau la pera? Quin significat pot tenir aquesta escena?

Com acabaries tu la història? Inventat un final.

Guies elaborades per Setmana de Cinema Espiritual.

ORGANITZEN: Delegacions de Joventut de Barcelona, Terrassa, Sant Feliu de Llobregat, Vic, Tarragona, Girona, Lleida, Solsona, Urgell, Mallorca i Menorca.

COL-LABORA:

Fundació
Escola Cristiana
de Catalunya